സംസ്കാരങ്ങളെ സമന്വയിപ്പിച്ച കവി

ഒ.പി.എം. സഫീദ് മുത്തുക്കോയ തങ്ങൾ, മലപ്പുറം

ഹിന്ദി കവിതയിലേക്ക് പാഴ്സി കാവ്യശൈലി ആദ്യമായി കൊണ്ടുവന്നത് ഖുസ്റുവാണ്. ഹിന്ദി കവിതയെയും പാഴ്സി കവിതയെയും പല മേഖലയായി യോജിപ്പിക്കുക വഴി കേവലം രണ്ടു ഭാഷകളെയല്ല, രണ്ടു സംസ്കാരങ്ങളെയാണ് അദ്ദേഹം യോജിപ്പിച്ചത്. ഒരേ കവിതയിൽ തന്നെ ഹിന്ദിയും സംസ്കൃതവും പാഴ്സിയും അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അറബി, സംസ്കൃതം, ഹിന്ദി, പാഴ്സി, തുർക്കി എന്നീ ഭാഷകൾക്ക് പുറമെ ഇന്ത്യയിലെ ചില പ്രാദേശിക ഭാഷകളും അദ്ദേഹം അനായാസം കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്ന് നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉർദു ഭാഷക്ക് "ഇജ്മീവിസം" നടികയ പണ്ഡിതഗണത്തിലും ഖുസ്റുവിന്റെ നാമം മുൻപന്തിയിലാണ്.

പാഴ്സി, സംസ്കൃതം, ഹിന്ദി എന്നീ ഭാഷകളിൽ കവിതകൾ രചിച്ച ശേഷമാണ് അദ്ദേഹം ഉർദു വിലേക്ക് തിരിയുന്നത്. അക്കാലത്ത് ഇന്നത്തെപ്പോലെ ഉർദു ഒരു പ്രത്യേക ഭാഷയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. കവിതാ രചനയിൽ അദ്ദേഹം പാഴ്സിയെക്കാൾ സംസ്കൃതത്തിന് മുൻഗണന നൽകി. എന്നാൽ സംസ്കൃതത്തെക്കാളും മുൻഗണന അറബിഭാഷക്കാണ് നൽകിയത്.

ഹിന്ദി കവിതയിലേക്ക് പാഴ്സി കാവ്യശൈലി ആദ്യമായി കൊണ്ടുവന്നത് ഖുസ്റുവാണ്. ഹിന്ദി കവിതയെയും പാഴ്സി കവിതയെയും പല മേഖലകളിലും യോജിപ്പിക്കുക വഴി കേവലം രണ്ടു ഭാഷകളെയല്ല, രണ്ടു സംസ്കാരങ്ങളെയാണ് അദ്ദേഹം യോജിപ്പിച്ചത്. ഒരേ കവിതയിൽ തന്നെ, ഹിന്ദിയും, സംസ്കൃതവും പാഴ്സിയും അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിൽക്കാലത്ത് വന്ന കബീർദാസ്, ഗുരു രാമാനന്ദ്, സൂർദാസ്, ഗുരുനാനാക്ക്, തുളസീദാസ് എന്നീ മതേതര വ്യക്തിത്വങ്ങൾ ഖുസ്റുവിന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാരാണ്. അതു ഒട്ടേറെ സഹായിച്ചു. അവരുടെ സംഗീത സമ്പന്നമായ കവിതകളിലും പല വിഷയങ്ങളിലായി ഒട്ടേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചു. ഖുസ്റുവിന്റെ കവിതകളിൽ പല പ്രാദേശിക ഭാഷകളുടെയും സ്വാധീനം കാണാം. ഹിന്ദി, പാഴ്സി, തുർക്കി എന്നീ ഭാഷകളിൽ ഖുസ്റുവിനെ പ്രത്യേകം ആദരിച്ചിരുന്നു.

സാരെ ഷോൺസെ അഛാരാ ഹിയുസ്ഥാൻ ഹമാരാ എന്ന് പാടിയ കവാകവി ഡോ. മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാലും, ഗംഗക്കും യമുന ക്കും സൈന്യരായി ഒഴുകാൻ മാറു വിരിച്ചുകൊടുത്ത മാതൃ ഭൂമിയെ വാനോളം പുകഴ്ത്തിയ രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോറും ജനിക്കുന്നതിന് നൂറാണ്ടുകൾക്ക് മുമ്പ് ഇന്ത്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിൽ വ്യത്യസ്ത ഭാഷകൾക്കും സംസ്കാരങ്ങൾക്കുമിടയിൽ സൗഹാർദ്ദം വളർത്തിയെടുത്തതിന്റെ പ്രഥമ ശിൽപിയായും അമീർ ഖുസ്റുവിനെ ചരിത്രം അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ക്രി. 1235 ൽ ഉത്തർപ്രദേശിലാണ് അമീർഖുസ്റു ജനിച്ചത്. പിതാവ് സൈഫുദ്ദീൻ മഹ്മൂദ് തുർക്ക്, ഖുസ്റുവിന് ഒമ്പതു വയസ്സുള്ള പ്പോൾ അദ്ദേഹം താമസമാറി നവാബ് ഇമാദുൽ മുൽക്കിന്റെ ഖുസ്റു വിനെ വളർത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന് പല ഉന്നതരുമായും ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. ഹസ്രത്ത് നിസാമുദ്ദീൻ ഔലിയ തുടങ്ങിയ പ്രതിഭാശാലികളുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിന് ഖുസ്റുവിന് അവസരമൊരുക്കിയ തിപ്പോഴത്തെ ബന്ധമാണ്.

അസവ്വഫി, സാഫിയ, ഗോളാശ്രയം, ചരിതം, തഗ്ശനാഅ് ത്രം, ആർക്കാശനിയം എന്നീ നിള യങ്ങളിൽ അനുപമമായ കഴിവാ യിരുന്നു ഖുസ്റുവിന്. വൈജ്ഞാനിക തുഷ്ടനായും പൊരുത്തത്തിൽ തന്നെ ധാരാളം നാടുകൾ സന്ദർശിച്ചു. വ്യത്യസ്ത ഭാഷകൾ പഠിയ്ക്കാൻ അതു ഒട്ടേറെ സഹായിച്ചു. അസവ്വഫിനോടൊപ്പം സംഗീത ത്തിലും വൈദഗ്ധ്യം നേടിയെന്ന താണ് ഖുസ്റുവിനെ തികച്ചു കഴിവുള്ള ഒരു സംഗീതജ്ഞനാക്കിയത്. ഖുസ്റുവിന്റെ ഗസലുകൾ ഇന്നും ഏറെ പ്രചാരമുള്ളതാണ്. പല വിഷയങ്ങളിലായി ഒട്ടേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചു ഖുസ്റുവിന് സ്വന്തമായി എഴുതിയ താ സമാഹാരങ്ങൾ (ദീവാൻ) ഉണ്ട്.

അസവ്വഫിന്റെ ശക്തമായ സ്വാധീനം മൂലം അൽറാ മുൽറാമി യും വിശ്വപ്രസിദ്ധ മാർഗീനിക കവി യുമായ മൗലാനാ ജലാലുദ്ദീൻ റൂമിയുടെ കവിതകളിൽ കാണു ന്നതുപോലെ ഖുസ്റുവിന്റെ കവിതകളിലും ഒട്ടേറെ അത്യുക്ത കതകളുണ്ട്. മാരണ്യയുടെ വിടർന്ന കണ്ണുകൾ, തുടുത്ത മുഖം, നിറഞ്ഞ മാറ്റം, നേർത്ത പുരുഷകൾ തുടങ്ങിയ പദപ്രയോഗങ്ങൾ അമീർ ഖുസ്റുവിന്റെ കവിതകളിൽ സുലഭമാണ്. എന്നാൽ ഈ ലോകത്തെ നാടിക ളുടെ സൗന്ദര്യമല്ല അവയുടെ വിവക്ഷ. മറിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ രൂപ ഭാവങ്ങൾ, വിശേഷണങ്ങൾ, അനിത്യം തുടങ്ങിയ അനശ്വര സത്യങ്ങളാണ്.

ചുറ്റുമിരിന്ന് അമീർ ഖുസ്റുവി നോടൊപ്പം നിൽക്കാൻ പ്രാപ്തി യുള്ള മറ്റൊരാൾ വന്നിട്ടില്ല. ഇന്നും ചുറ്റാലി സന്തുക്കളിൽ ഖുസ്റുവിന്റെ കവിതകൾ മിക പ്പ നിൽക്കുന്നു. സൂഫിമാളുടെ ഭാഷയിൽ "ഇശ്ഖ്" (പ്രേമം) രണ്ടു വിധമാണ്. ഒന്ന് ഇശ്ഖേ ഹഖീഖ് അഥവാ യഥാർത്ഥപ്രേമം, രണ്ട് ഇശ്ഖേ മജാസ് അഥവാ സാങ്കൽപിക പ്രേമം. ഒന്നാമത്തേത് ഇഷ്ടമുള്ളവനോടുള്ള പ്രേമമാണ്.

അമീർ ഖുസ്റുവിനെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ സംഗീതത്തെക്കുറിച്ചും പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഹിന്ദു സ്ഥാനി സംഗീതത്തിൽ ഖുസ്റു വിനെ കവച്ചുവെക്കാൻ വേറെയാൾ വന്നിട്ടില്ലെന്നാണ് ഖുസ്റുവിന്റെ ജീവചരിത്രകാരന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ഖുസ്റു സംഭീതരചന കണ്ടങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ഡോ എന്നതിൽ ചരിത്രകാരന്മാർ സൃഷ്ടം "തബല" കണ്ടുപിടിച്ചത് ഖുസ്റു പക്കിയ, സംഗീതോപകരണമായ "തബല" കണ്ടുപിടിച്ചത് ഖുസ്റു വാണെന്നതിൽ തർക്കമില്ല. ഹിന്ദു സ്ഥാനി വീണയിൽ നിന്നും ഈറാ നി "തമ്പൂറ" യിൽ നിന്നുമാണെത്ര "തബല"ക്ക് ഖുസ്റു രൂപം നൽകി യത്. വൈദിക ചിന്തയിൽ മുഴു കിയ സൂഫികൾക്ക്, ആത്മശാന്തി യും സമാധാനവും പ്രദാനം ചെയ്യാൻ ഹിന്ദുസ്ഥാനി സംഗീത ത്തിന് കഴിവുണ്ടെന്നാണ് അമീർ ഖുസ്റുവിന്റെ അഭിപ്രായം.

ചിന്താപരിവാരമാണ്.

രാധാകൃഷ്ണൻ ഒള്ളൂർ

ഞാനൊരുക്കുന്നത്, നിനവുകളുടെ പൂക്കാ
ഓർമ്മകളുടെ മുത്തുമണയേ!
മനസ്സിൽ നിന്ന് അടരുന്ന
കറുത്ത പൂക്കാ നിനക്കുവേണ്ടി...
കാലം എനിക്കായി മാത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്ന
വരുതിയും, വാക്കുണ്ണും
വിധിയുടെ ഹൃദപ്രതിഷ്ഠകൾ!
ജൂതി വരുപ്പിയും
ഞാൻ വിളർപ്പുമെ
വിധിയെ പഴിക്കുന്നാൾ,
നീ നാമൊരു പാടുക....
വിടിവ്വാതെന്നാൽ
പൂക്കളം തിരക്കാൻ മുറ്റമില്ലെന്നും
ആകാശമിപ്പോൾതന്നെ
എനിക്കായി തെയിലെന്നും
ജീവിതം നിശ്ചിതങ്ങളുടെ
പരിധിയെക്കാമെന്നും
നീ ഓണമിലില്ലാതെ ബോധിപ്പിക്കുക
നിഴലും നിലവും ജോഡം ചെയ്യുന്ന
നമ്മുടെ ഭൂതകാലത്തിന്റെ
നേരിയ ഇഴവഴിയിൽ
നാം പറിക്കാതെ പോയ പൂക്കളെത്ര?
നാം പറയാതെ പോയ വാക്കുകളെത്ര?
തിരകൾ അലമുറയിടുന്ന തീരത്ത്
പിരിഞ്ഞുപോകലിന്റെ സങ്കടമോ!
കനം വെച്ച ഏകാന്തതയിൽ
നിന്നെ പൂപ്പൊലിപ്പാട്ടി!
അകലം മാഞ്ഞ ഉൾക്കണ്ണിൽ
നിന്നെ കണ്ണിലുദിച്ച നക്ഷത്രങ്ങളുടെ പുന
നിയും ഞാനും എത്ര അടുത്തവരായിരുന്നു
നീയും ഞാനും എത്ര നിസഹായരായിരുന്നു
രാണം ന്ന് കഴിയുമോയെന്നും.
അകലെ മാഞ്ഞ ഉൾക്കണ്ണിൽ
നിന്നെ കണ്ണിലുദിച്ച നക്ഷത്രങ്ങളുടെ പുന
നിയും ഞാനും എത്ര അടുത്തവരായിരുന്നു
നീയും ഞാനും എത്ര നിസഹായരായിരുന്നു
രാണം ന്ന് കഴിയുമോയെന്നും.
അടുക്കാൻ കഴിയാത്തത്ര
നാം അന്യരായിപോയത് എങ്ങിനെ?
മ്മയും വെയിലും കടന്നുവരാത്ത
എന്നെ മുറിയിലെ കലണ്ടറിൽ
ഞാനൊറ്റ സംഖ്യ...!
ഇടവും വലവുമിരുന്ന് സംഖ്യകളിലൂടെ,
ഞാൻ പരണപിഡിനത്തിലെ കുന്നുകൾ...!
ഈണവും താളവും നഷ്ടമായ
എന്നെ ജീവിതത്തിൽ, നീ ഇപ്പോഴും കൂട്ട്
നീ എനിക്കിപ്പോഴും തുണ.